

**ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET**

EU:n ja Venäjän strateginen kumppanuus ja sen rajat

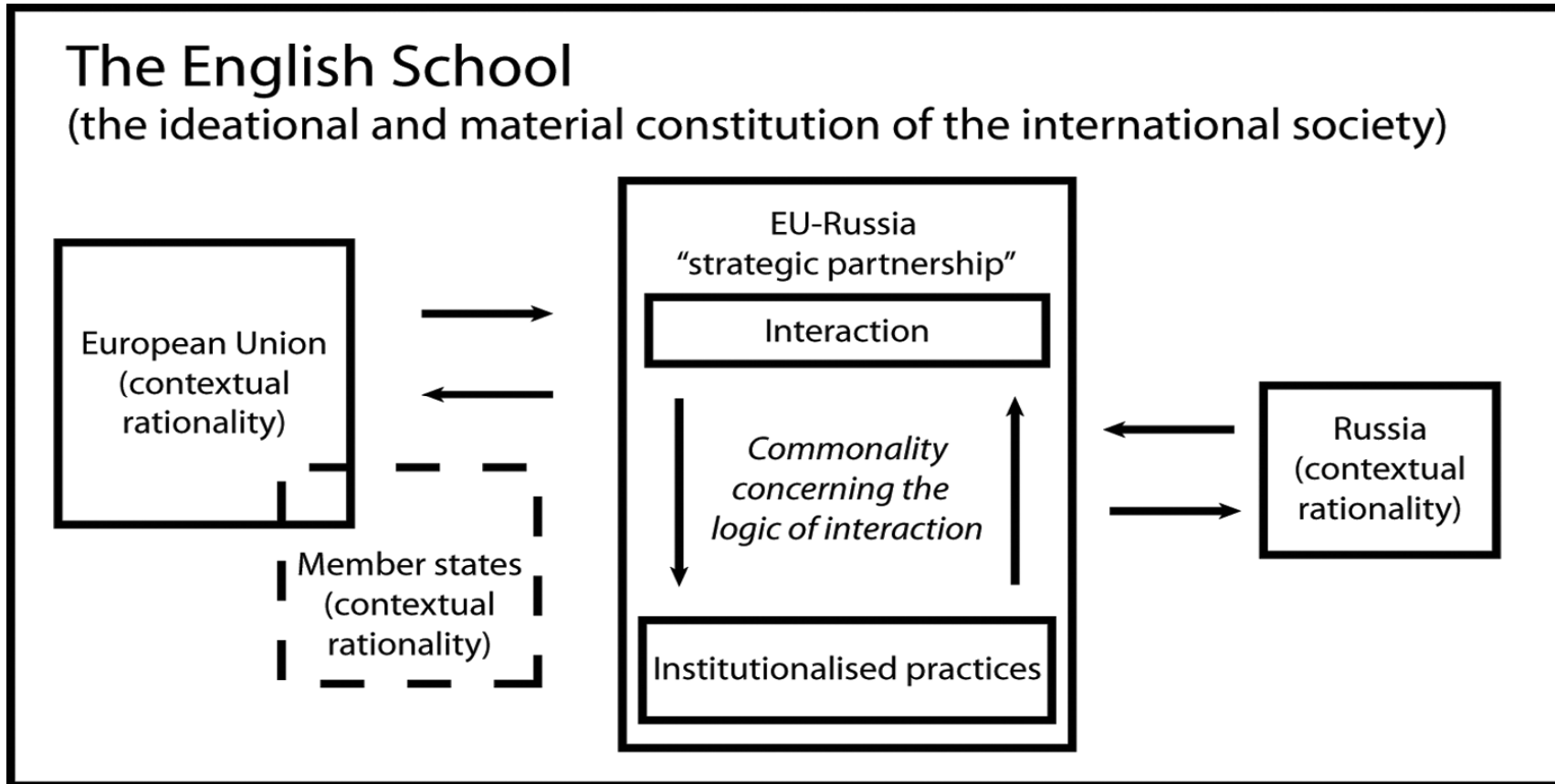
Hiski Haukkala
UPI, 5.3.2010

Projektin lähtökohdat:

- Takana vuosikausia policy-analyytikon työtä UPIssa
- Tyytymättömyys olemassa olevaan ”tutkimukseen”
- Haaste: Miten kertoa jo tuttu tarina mielenkiintoisesti?
- Tilausta perustutkimukselle?
- Samalla mahdollisuus syventää omaa teoreettista ja metodista osaamista

Viitekehys:

Väite I:

- EU:n ja Venäjän suhteesta tuli 1990-luvun alussa paljon syvempi ja velvoittavampi kuin alun perin aiottiin
  - EU näki Venäjän vaikeasti integroitavaksi: varsin vaatimattomat tavoitteet PCA-sopimukselle
  - Venäjä vaatimalla vaati saada samat taloudelliset perspektiivit kuin NL:n entiset satelliitit
- Kukaan ei 1990-luvun alussa käyttänyt Venäjän heikkoutta hyväkseen: Venäjä itse vaatii päästä osalliseksi EU:n ”jälkisuvereeneista käytännöistä”

Väite II:

- Yhteisesti sovitusta PCA-sopimuksesta huolimatta EU:lla ja Venäjällä olleet radikaalisti toisistaan poikkeavat käsitykset suhteen perusluonteesta
- EU katsonut Venäjän ottaneen velvoitteen ylläpitää eurooppalaisia arvoja, lähentyä EU:n normeja ansaitakseen syvempää integraatiota: transitio-paradigma
- Venäjä katsonut jo lunastaneensa pääsymaksun, hakee tasa-arvoista intressivetoista kumppanuutta oman suurvalta-asemansa vahvistamiseksi: transformaatio (modernisaatio?)-paradigma

Väite III:

- Vaikka sekä EU:n että Venäjän käsitykset suhteesta ovat pysyneet verrattain muuttumattomina ovat varsinaiset käytännöt muuttuneet matkan varrella selvästi
- EU:n jälki-suvereenit käytännöt jääneet enenevässä määrin syrjään Venäjän perinteisempien painotusten vallatessa alaa:
  - Toinen Tshetshenian sota vedenjakajana
  - Neljän yhteisen alueen liudentuminen
  - Venäjän jättäytyminen pois ENP:stä
- Venäjä selkeästi EU:ta vahvempi ja menestyksekkäämpi toimija

Mikä selittää Venäjän ”menestyksen”?

- Venäjä yhtenäinen valtiotoimija, EU hajanainen ja helposti hajotettavissa oleva toimija
- EU ei pakota, vaan houkuttelee – vaan entä jos tarjolla oleva tavara ei houkutakaan?
- EU:n markkinavoima vs. Venäjän energia-ase
- Venäjän oma suvereniteetti valtaresurssina (Putin rules, ok?)
- Tärkeinä hetkinä myös Venäjän heikkoudella ollut oma roolinsa suhteen kehittämisessä (miten jatkossa?)

Väite IV:

- Odotettavissa on EU-Venäjä suhteen muuttuneiden käytäntöjen kirjautuminen myös uuteen, par'aikaa neuvoteltavissa olevaan sopimus pohjaan
  - Komissio tähän tuskin suostuu, joten edessä voivat olla täysin jumiutuneet neuvottelut
- Pohjoinen ulottuvuus ennakkotapauksena
- Käynnissä oleva maailmanjärjestyksen muutos jättämässä muutoinkin EU:n enenevässä määrin yksin arvoagendansa kanssa

PS...

- Tästä huolimatta olen Cato vanhemman hengessä sitä mieltä, että olisi myös Venäjän oma etu, että puolivahingossa 1990-luvun alussa sovittu agenda toteutuisi viimeistä pilkkua myöden...

Kiitos!

hiski.haukkala@formin.fi

